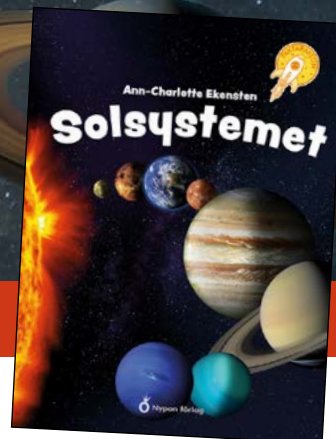

Faktaraketen – Solsystemet

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

Boken beskriver vad som ingår i solsystemet, att solen är ett brinnande gasklot och att jorden är den enda planeten i solsystemet där det finns liv.

De åtta planeterna i solsystemet ligger i en viss ordning, visste du att det finns en ramsa som hjälper en att komma ihåg ordningen på planeterna?

LGR22 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Sakprosatexter för barn. Beskrivande, förklarande och instruerande texter och hur deras innehåll kan organiseras. (SV åk 1–3)
- Att lyssna aktivt och återberätta viktiga delar av ett innehåll. (SV åk 1–3)
- Informationssökning i böcker, tidskrifter och på webbplatser för barn samt i söktjänster på internet. (SV åk 1–3)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Söka information från olika källor och värdera dessa.

LGRA22 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Sakprosatexter för barn. Beskrivande, förklarande och instruerande texter. (SV åk 1–3)
- Gemensamt och enskilt skrivande. Strategier för att skriva ord, meningar och enkla texter. Skapande av texter där ord och bild samspekar, såväl med som utan digitala verktyg. (SV åk 1–3)
- Informationssökning i källor för barn. (SV åk 1–3)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift samt med andra former för kommunikation.
- Söka information från olika källor och värdera dessa.

RESPONS PÅ TEXT

Dela in eleverna i par. Låt dem läsa upp sina faktatexter för varandra.

De kan sedan använda modellen nedan för att ge respons på varandras faktatexter.

	Ja	Nej	Förbättringsförslag
Jag förstår syftet med texten.			
Texten är skriven i kronologisk ordning.			
Texten innehåller viktiga begrepp.			
Det finns stor bokstav och punkt.			
Det finns sambandsord i texten.			
Det finns mellanrum mellan orden.			
Bilden förstärker texten.			

MINA ORD, DINA ORD

1. Dela ut ett papper till varje elev som är delat i två spalter. I den ena spalten ska rubriken vara *Mina ord* och i den andra spalten ska rubriken vara *Dina ord*.
2. Sätt en timer på cirka 3 minuter.
3. Låt eleverna enskilt välja ut ord ur boken som de skriver i spalten *Mina ord*. Några elever fyller hela spalten med ord och några kanske endast skriver fem ord. Exempel på ord: solen, stenplaneter, gasplaneter, måne, Tellus, liv, kometer, asteroider
4. När tiden är ute går eleverna runt i klassrummet och frågar en klasskamrat:
Elev A: "Hej, vad har du skrivit för ord?"
5. Elev B läser upp sina ord. Om det är något ord som elev A inte har skrivit så skriver hen upp det i spalten *Dina ord*. Sedan läser elev A sina ord för elev B och elev B skriver upp nya ord.
6. Antingen går eleverna runt och samlar ord tills spalten med *Dina ord* är full eller så sätter ni timern på 5–7 minuter, beroende på gruppens storlek.
7. Gemensamt går ni igenom vilka "nya ord" eleverna har hittat under *Dina ord*.

EPA – ENSKILT, PAR, ALLA

Låt eleverna använda sig av EPA-modellen för att reflektera över boken.

1. Först reflekterar eleverna enskilt över vad boken innehåller för fakta som de redan kände till (gammal kunskap) samt vad som var nytt för dem (ny kunskap).
2. Efter en stund får eleverna arbeta ihop i par och presentera sina tankar.
3. Till sist lyfts frågeställningen kring gammal och ny kunskap i hela klassen.

BYTA ORDKORT

Detta är en kooperativ övning där man tränar språk och kunskaper. Kopiera ordkorten nedan (som innehåller ord ur boken), och ge varje elev ett ordkort.

Eleverna ska sedan mingla runt i klassrummet. När de träffar en annan elev som är ledig är det dags att använda sitt ord. Man förklarar sitt ord och vad man kan berätta om det, med koppling till boken. Den andra eleven gör samma sak och när båda har berättat byter man ordkort.

Sedan minglar man vidare tills man träffar en ny person och upprepar då övningen.

Ordkort:

solen	stenplaneter	gasplaneter
Tellus	måne	liv
gas	ramsa	kometer

PAPPERSKORGEN

Detta är en läsförståelseövning där du ställer frågor om texten och eleverna samlar poäng genom att träffa papperskorgen med sin ihopskrynkade svarslipp.

Ni behöver en bunt med papperslappar och en papperskorg. Förbered frågor om innehållet i boken.

Exempel:

- Hur många planeter finns det i vårt solsystem? (8 planeter)
 - Vad kretsar kring solen? (Planeter och månar)
 - Vad kallas jorden också för? (Tellus)
 - Vad är kometer? (Klot av is och grus)
1. Dela in eleverna i par. Dela ut några papperslappar till varje par.
 2. Ställ en fråga till eleverna. Eleverna diskuterar svaret i par.
 3. De skriver ner sitt svar på en papperslipp.
 4. Gå gemensamt igenom vad varje grupp har skrivit. De par som har skrivit rätt får skicka fram en från paret med svarslassen och ställa sig på ett led vid utpekad plats, cirka 3 meter från papperskorgen.

5. Alla i ledet skrynklar ihop sin svarslogg. Därefter ska en i taget försöka träffa papperskorgen. De som lyckas få i sin svarslogg får ett poäng.
6. När alla har kastat sin svarslogg skriver ni upp poängen på tavlan eller så har varje par koll på sina egna poäng.
7. Därefter ställer ni nästa fråga och eleverna skriver ner sitt svar.

FRUSEN TID

Eleverna ska skriva text till en bild, gärna en bild från boken *Faktaraketen Solsystemet*. Förklara att ett foto är "frusen tid", det vill säga det hände något innan bilden togs, det händer något just när bilden tas och det kommer att hända något när bilden är tagen.

1. Be eleverna att skriva en text till bilden, där de fantiserar ihop en historia om vad som hände, vad som händer och vad som kommer att hända.
2. Sätt upp bilderna i klassrummet och be eleverna läsa sina berättelser. Här kan man låta flera elever få samma bild. Det blir då flera olika berättelser om samma motiv och det är lite extra spännande.

FRÅGA, FRÅGA, BYT!

Fråga, fråga byt! är en kooperativ övning. Här får eleverna en chans att träna på att ställa egna frågor och svara på andras frågor, repetera innehållet av boken samt uttrycka sina tankar.

1. Låt eleverna skriva varsin fråga med koppling till boken. Frågorna kan handla specifikt om innehållet eller mer om vad man tyckte om boken.
2. När alla har skrivit en fråga läggs lapparna i en burk. Sedan drar alla elever varsin lapp.
3. Uppgiften blir sedan att mingla runt i klassrummet. När man träffar en annan elev som är ledig är det dags att använda sin fråga. Båda eleverna ställer sin fråga och ger svar. Sedan byter man frågor med varandra.
4. Efter det minglar man vidare tills man träffar någon ny och upprepar övningen.